

Budget 2027-2030 - 1. behandling

26/5755 Åben Sag

Sagsgang

ØK, KB

Sagsfremstilling

I denne sag fremsendes årsbudgettet til 1. behandling.

Venstre, Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Danmarksdemokraterne og Natur og Velfærdslisten, samt løsgængerne Benny Hammer og Thomas Rasmussen har aftalt en budgetskitse for 2027-2030, som behandles af Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen i henhold til budgetproceduren. Budgetskitsen er vedhæftet som bilag sammen med oversigt over driftsændringer og anlæg, samt en budgetbalance.

Budgetskitsen afspejler, at Norddjurs Kommune står over for en omstillingsperiode frem mod 2030. Kommunens indtægter stiger ikke i samme takt som udgifterne, og samtidig er der usikkerhed om de fremtidige indtægter, blandt andet fordi der forventes en ny udligningsreform i 2029.

Norddjurs Kommune har i en årrække haft økonomisk balance på den korte bane, men ikke på den lange. Nu er der ikke længere balance, og der er behov for en gradvis tilpasning for igen at sikre balance mellem indtægter og udgifter i 2030, som det er aftalt i de økonomiske målsætninger.

Kommunen har opbygget en solid kassebeholdning, og forligspartierne er enige om at anvende dele af denne i omstillingsperioden.

Budgetskitsen lægger op til, at tilpasningen gennemføres gradvist frem mod 2030. Omstillingen vil medføre bortfald af opgaver og ændringer i kommunens tilbud, og dette vil ikke kunne ske uden konsekvenser for borgere, medarbejdere og brugere af kommunens serviceydelser, men det vil ske gradvist, og ikke ved en hård opbremsning.

Hovedtallene i budgetskitzen fremgår af nedenstående tabel:

Budgetbalance 2027-2030 i mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Indtægter	-3.193,7	-3.198,1	-3.249,5	-3.331,5
Driftsområdet incl. renter	3.103,0	3.135,9	3.179,2	3.263,7
Resultat af ordinær drift	-90,7	-62,2	-70,3	-67,8
Anlægsudgifter	-43,9	-18,6	-28,5	-15,2
Anlægsindtægter	134,9	139,3	120,7	86,8
Afdrag	27,6	27,7	28,0	28,2
Strukturel balance inkl. reservation på ca. 140 mio. kr. til fremtidens folkeskole, -=overskud, +=underskud	27,9	86,2	49,9	32,0
Øvrige finansforskydninger*	2,0	-23,7	3,0	3,0
Kasseforøgelse (-)/ Kasseforbrug (+)	29,9	62,5	52,9	35,0
Kassebeholdning gennemsnit	507,0	416,1	329,6	284,1

*Grundkapital almene boliger indgår med 6,0 mio. kr. i 2027 samt 3,0 mio. kr. i 2029 og 2030.

De centrale økonomiske målsætninger som er vedtaget i kommunens økonomiske politik er:

- Balance i budgettet – på sigt skal der være balance i det enkelte år fra 2030
- Servicerammen overholdes
- Anlægsudgifterne skal som minimum udgøre 110 mio. kr.
- Kassebeholdningen skal minimum udgøre 250 mio. kr. eller ca. 6.800 kr. per indbygger

I budgetskiten er der indregnet indtægter fra puljen til særligt økonomisk vanskeligt stillede kommuner på 25,1 mio. kr. i 2027, som er udmeldt ultimo august.

Der er i budgetskiten aftalt et anlægsniveau på 134,9 mio. kr. De prioriterede anlægsprojekter i budgetperioden fremgår af vedlagte anlægsoversigt.

Målsætningen om en gennemsnitlig kassebeholdning på mindst 250 mio. kr. er opfyldt i alle år.

KL har udmeldt en vejledende teknisk serviceramme for Norddjurs Kommune på 2.274,6 mio. kr. I den vejledende ramme, er der ikke taget højde for, at befolkningen i Norddjurs Kommune er faldet.

I de økonomiske målsætninger er det aftalt at den vejledende serviceramme justeres efter befolkningsudviklingen, så der ikke automatisk sker en stigning i udgifterne. Efter nedjustering udgør rammen 2.268,9 mio. kr. I den budgetskitse, der er aftalt, udgør serviceudgifterne 2.258,5 mio. kr. hvilket er 10,4 mio. kr. under den nedjusterede ramme. I forhold til den udmeldte ramme fra KL ligger serviceudgifterne 16,1 mio kr. under.

KL har ligeledes udmeldt en vejledende teknisk anlægsramme for Norddjurs Kommune på 111 mio. kr. i 2027. I budgetskitzen er der budgetlagt med anlægsudgifter på 135 mio. kr., svarende til 24 mio. kr. over den vejledende ramme.

Der er sanktioner, hvis kommunerne samlet set på landsplan ikke overholder de aftalte rammer på anlæg og service i budgetterne.

Forslag til takstoversigt er vedlagt som bilag. Ikke alle takster er endnu kendte og beregnet, og der kan ske ændringer/tilføjelser inden 2. behandlingsbudgettet. Endelig er budgetbemærkninger også vedlagt.

Der skal træffes beslutning om bevillingsniveauet. Bevillingsniveauerne foreslås vedtaget på samme niveau som sidste år, og fremgår af det vedhæftede bilag. Driftsbevillinger er fastsat på udvalgsniveau, og opgøres netto. Det vil sige, at der gives én samlet bevilling for indtægter og udgifter, så udvalget selv kan disponere over indtægter på eget udvalgsområde. Rådighedsbeløb til anlæg og anlægsbevillinger er fastsat på projektniveau og som bruttobevillinger. Det vil sige, at der gives selvstændige bevillinger til både udgifter og indtægter for hvert projekt.

Høringsperioden er fra 8. september og til 16. september 2026 kl. 10.00. Høringsmaterialet vil være tilgængeligt på kommunens hjemmeside fra den 8. september, når referatet fra Økonomiudvalgets møde den 8. september udsendes. Det er besluttet, at der også skal være høring omkring omprioriteringer for budget 2027, som er videresendt til budgetforhandlingerne. På den baggrund vedlægges bilag, med forslag, som er sendt videre fra Natur-, Miljø- og Teknikudvalgets møde den 26. maj 2026, og som også indgår i høringen.

Det er muligt at indsende høringssvar via kommunens hjemmeside på Budget 2027-2030 (norddjurs.dk). Høringssvarene bliver som udgangspunkt tilgængelige på hjemmesiden. Man skal dog være opmærksom på, at Norddjurs Kommune som følge af persondataforordningen ikke må offentliggøre høringssvar, som indeholder fortrolige eller følsomme personoplysninger. Det kan f.eks. være oplysninger om navn og adresse på den person, der indsender, helbredsoplysninger mv. Hvis et høringssvar indeholder fortrolige eller personfølsomme oplysninger, vil det ikke fremgå af hjemmesiden. Alle høringssvar vil dog indgå i budgetarbejdet og tilgå Kommunalbestyrelsen.

Forud for første forhandlingsrunde har der været arbejdet med borgerinvolvering under overskriften ”Sammen om Norddjurs – budget 2027”. Inddragelsen er sket via:

- Det mobile mødested, hvor politikerne har været med budgetbussen i Grenaa, Auning og Glesborg i juni 2026.
- Der har været afholdt to webinarer med udvalgsformændene i august.
- Næsten 300 borgere har svaret på spørgeskemaet ”budgetstemmer fra Norddjurs
- Og endelig har der været afholdt dialogmøde om budgettet. Mødet blev holdt den 19. august 2026 på Grenaa Gymnasium. Her blev den nye vision for Norddjurs præsenteret sammen med det tekniske budget. Der deltog godt 100 borgere til mødet. På mødet deltog Kommunalbestyrelsens medlemmer og fagudvalgene med stande. Der var mulighed for dialog ved både standene og over maden/pausen. Indsendte borgerforslag har indgået i det materiale som Kommunalbestyrelsen har fået til forhandlingerne.

Efter høringsperioden fortsætter budgetforhandlingerne i uge 38 og 39, hvor der er planlagt to budgetforhandlingsmøder den 18., og 22. september. Kommunalbestyrelsen vedtager 2. behandlingsbudgettet den 6. oktober 2026.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Der er sammenhæng til de aftalte økonomiske målsætninger. Med særlig betydning for budgetlægningen kan nævnes målsætninger vedrørende strukturel balance, gennemsnitlig kassebeholdning, anlægsramme, afvikling af gæld samt årlig effektivisering og råderumsarbejde. Norddjurs Kommune har behov for at tilpasse serviceudgifterne til faldende indtægter. Det skal ske på en måde, så kommunens ressourcer anvendes optimalt, så borgerne får den bedst mulige service indenfor kommunens økonomiske rammer.

Økonomiske konsekvenser

Forslag til kommunernes årsbudget og flerårige budgetoverslag udarbejdes jf. bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv. af Økonomiudvalget til Kommunalbestyrelsen senest den 15. september forud for det pågældende regnskabsår.

Der er i beregningerne af indtægterne for 2027 taget udgangspunkt i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2027 med effekten på tilskuds- og udligningsbeløb. Beslutningen om valg af statsgaranti eller selvbudgettering træffes i forbindelse med 2. behandlingen af budgettet. Der vil blive lavet en beregning af de økonomiske konsekvenser ved selvbudgettering med udgangspunkt i de nyeste skøn for skatteindtægterne i 2027.

Lovgrundlag

Bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv.

Indstilling

Økonomichefen indstiller at

1. Økonomiudvalget sender forligspartiernes budgetskitse til 1. behandlingsbudget for budgetåret 2027 og overslagsårene 2028-2030 til Kommunalbestyrelsens 1. behandling.
2. Økonomiudvalget sender forligspartiernes budgetskitse til 1. behandlingsbudget i høring frem til den 16. september kl. 10 i henhold til den vedtagne budgetprocedure.
3. Bevillingsniveauet fastsættes i overensstemmelse med det vedhæftede bilag. Herunder at der på driften gives nettobevillinger på udvalgsniveau, og at der for anlæg gives bruttobevillinger per projekt for både rådighedsbeløb og anlægsbevillinger.

Beslutning i Økonomiudvalget den 08-09-2026

Ad. 1. Tilrådt.

Ad. 2. Tilrådt med den tilføjelse, at de forslag vedr. omprioriteringsbidraget for 2027, som Natur-, Miljø og Teknikudvalget besluttede på deres møde den 26. maj 2026 under punkt 6, også indgår i høringen som aftalt.

Ad. 3. Tilrådt

Afbud:

Ulf Harbo (N)

Bilag:

1 -	Åben	Budgetskitse 2027-2030	(55513/26)	(H)
3931027				
2 -	Åben	Budgetbalance 1. behandlingsbudget	(55499/26)	(H)
3930981				
3 -	Åben	Budget 2027 - Driftsændringer budgetforhandlinger	(55498/26)	(H)
3930980				
4 -	Åben	Anlæg 2027-2030 - Investeringsoversigt	(55497/26)	(H)
3930979				
5 -	Åben	Generelle bemærkninger 2027 - 2030	(55535/26)	(H)
3931058				
6 -	Åben	Budgetbemærkninger 2027-2030 - 1.	(55827/26)	(H)
3931445		behandlingsbudgettet		
7 -	Åben	Bevillingsniveau 2027	(54847/26)	(H)
3930065				
8 -	Åben	Takstoversigt budget 2027-2030	(55527/26)	(H)
3931049				
9 -	Åben	NMT omprioriteringsforslag til budget 2027 - til høring	(56378/26)	(H)
3932216		ØK08-09-2026		